

© Col·legi d'Arquitectes de Catalunya (COAC)

Introducció al país

El Brasil que coneixem, el de la samba, el futbol i la caipirinha, és un pèl distant del Brasil que es viu dia a dia aquí. Estem parlant d'un país de gairebé la mateixa superfície que Europa, amb tots els contrastos, varietats culturals i diversitats que inclou. El puja i baixa (més aviat baixa) de l'economia i les inestabilitats polítiques fan que les inseguretats s'apropiïn de les converses diàries. Però, en el fons i, si s'investiga bé, aquest territori ric i divers, es transforma en un lloc de possibilitats i, no ens enganyem, de necessitats.

Un estat tradicional i productiu

La regió sud que és on em trobo (més concretament, a l'estat de Rio Grande do Sul, d'on és

originari el nostre conegut Ronaldinho Gaúcho) és una àrea bastant productiva, si la comparem amb la resta del Brasil. La ciutat de Passo Fundo, petita metròpolis de 200.000 habitants a l'interior de Rio Grande do Sul, on tenim el nostre estudi d'arquitectura (ib22), és un pol important d'agricultura, sanitat i educació universitària, cosa que comporta una certa estabilitat econòmica. Estem parlant d'una regió tradicionalista, la qual cosa, per a l'arquitecte català, acostumat a les últimes innovacions constructives, pot semblar un inconvenient. La veritat és que ho és. Però, com a tot procés de la vida, ens hem d'adaptar i entendre la forma que ells construeixen (bàsicament maó i formigó armat), sense imposar. Aquesta serà la nostra millor virtut a l'hora de treballar amb ells.

Indicis de millora

Aquest tradicionalisme de la regió, però, està canviant en els últims anys. Algunes empreses estan creixent econòmicament i comencen a invertir en tecnologia aplicada a l'arquitectura i, sobretot, en sostenibilitat i construccions bioclimàtiques, encara que tot va molt poc a poc i sovint, per poder-los convèncer, hem de ser insistents sobre els avantatges d'escollir aquest camí. Però ja és un avanç.

Dos carrils-bici i un parc

Aquesta ciutat, en particular, ha anat millorant urbanísticament en els últims anys. La qual cosa dóna una esperança per al professional que es dedica a intentar millorar les infraestructures. En els últims 3 anys s'han projectat i construït 2 trams importants de carrils-bici, un dels quals va ser projectat pel nostre despatx. Això ha donat molta vida a l'avinguda principal, on ara està plena de gent entrenant, bicicletes, ?rollerbladers? i famílies gaudint dels espais intermitents que van apareixent (playgrounds i petites places estàtiques). Antigament, aquests trams situats al mig de l'avinguda (com si fos una rambla), plens de vegetació autòctona i frondosa, no eren gaudits per gairebé ningú pel seu mal estat i, inclús per la sensació de perill que desprenien aquests espais verds.

També s'ha projectat i construït un gran parc (inaugurat l'any passat). Parque da Gare.

Un projecte urbanístic molt interessant i amb una gran visió revitalitzadora d'un espai lliure en decadència, com era la zona del darrera de l'antiga estació de trens. El projecte ha estat dissenyat per l'empresa Idom, una gran enginyeria basca, amb seu a São Paulo. Es situa en un terreny amb molta topografia, molt difícil de solucionar. El projecte s'adapta perfectament a aquesta varietat d'altures, proporcionant diferents usos. Aquesta important intervenció urbanística ha canviat totalment la vida dels veïns durant el cap de setmana.

Abans anaven als centres comercials perquè no hi havia un espai verd gran per gaudir, i ara, el Parc de la Gare està ple de gent de totes les edats i classes socials gaudint de la seva àrea en particular.

Institucions universitàries

Des del nostre estudi estem molt en contacte amb institucions universitàries situades a Passo Fundo, com la IMED i la UPF. Jo sóc professor a un Postgrau d'Arquitectura i la meua sòcia (brasileira) és professora a la Graduació d'Arquitectura i també a la d'Enginyeria. L'àmbit universitari brasiler en general està en creixement i en constant moviment. Necessita de professors amb experiència i títols (Màster, Doctorat). La docència és una possibilitat per a

l'arquitecte català (molt ben considerat aquí) que vulgui experimentar una nova etapa. L'idioma és molt semblant al català i a l'espanyol i es va aprenent sense massa problemes.

Conclusió

Com a professional català vivint al Brasil, recomano l'experiència de treballar aquí. Tot i que hem d'aprendre a adaptar-nos a una cultura molt diferent, analitzant-la, respectant-la i intentant millorar-la amb la nostra aportació i coneixements. Brasil és un país intensiu, de colors, on es conviu cada dia amb molts contrastos socials. La diferència entre classes socials és molt evident i això crea alguns conflictes. També hi ha una política proteccionista cap als estrangers, la qual suposa que si volem treballar aquí haguem d'associar-nos amb alguna empresa local, o ser contractats per alguna empresa brasilera.

La qualitat humana de les persones és, o pot ser, el gran punt positiu d'aquesta terra. Es tracta d'un poble que t'acull amb els braços oberts, la qual cosa facilita la nostra adaptació.

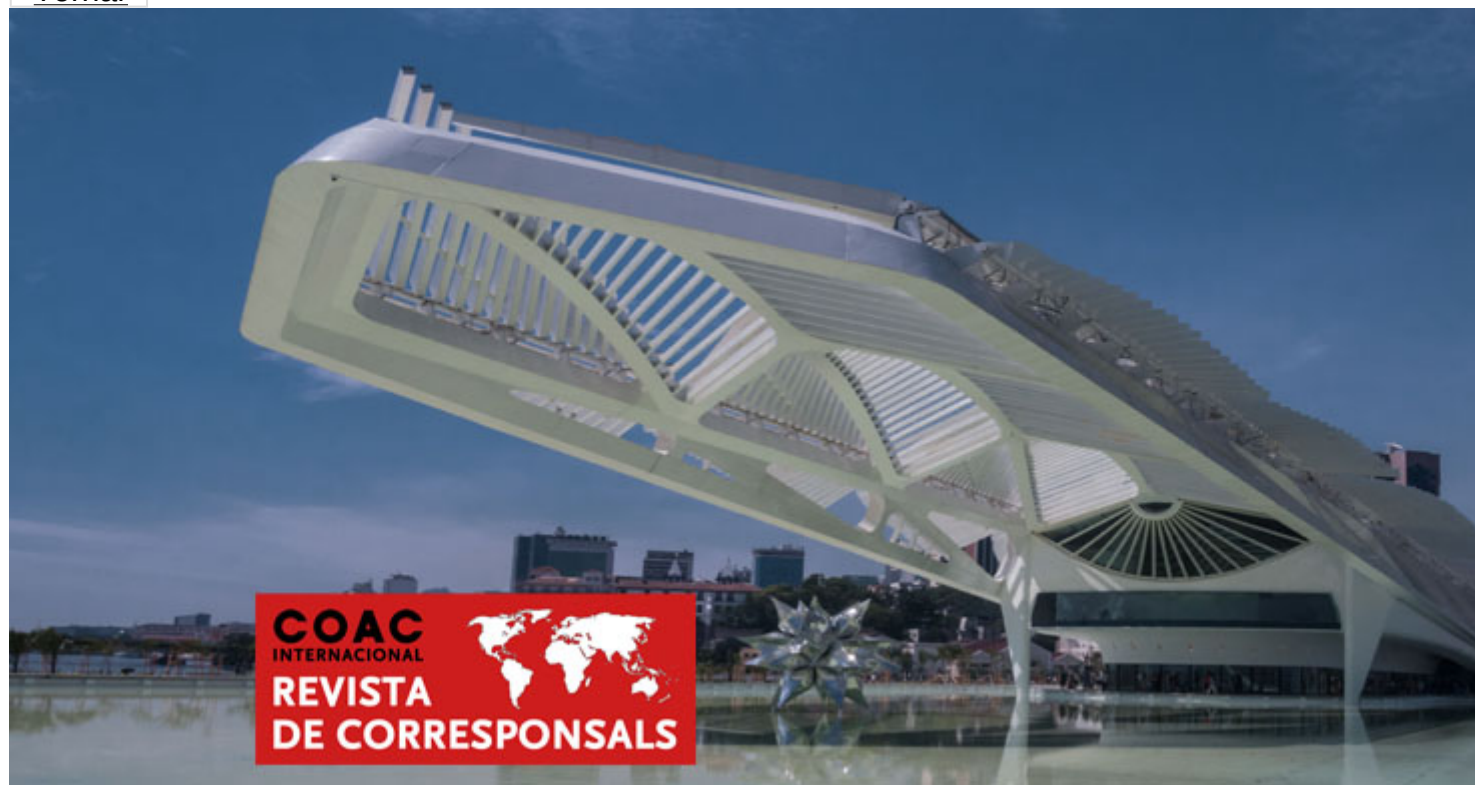
Pot ser ens sobta, al principi, la falta d'infraestructures, comparades amb les que tenim a Catalunya, però és un país en procés de reforma política, econòmica i social. Per tant, un país amb molt per fer, i nosaltres podem formar part d'aquest ?molt per fer?.

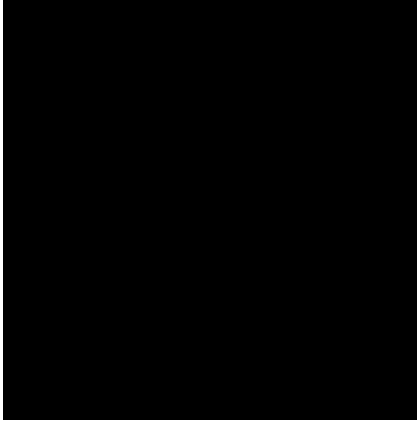
Pau Iglesias, arquitecte. Corresponsal del COAC a Passo Fundo, Brasil. Maig 2017.

[Log in to post comments](#)[Español](#)

[Tornar](#)

Museo do amanhã 2016 © Carles Arribas

La arquitectura y los arquitectos de Brasil, están pasando por un momento delicado, ya sea en el ámbito privado o público. Sucesivas leyes desvirtúan el papel del proyecto como categoría cultural autónoma. Es habitual que las obras públicas sean licitadas sin proyecto y que contratistas de obras, aparte de necesitarlos para construir, sean contratados para proyectar y diseñar, esto está afectando la calidad de las obras realizadas con fondos públicos. Parece necesaria la revisión de estas leyes con el fin de desenredar los procesos de concesión de la obra pública que facilitan el ocultismo y las propinas para acceder a los proyectos.

Pero el país no para. Las previsiones apuntan a que hasta finales de la década de 2030, Brasil construirá como nunca se había construido antes. Más de 40 millones de hogares se añadirán a los 66 millones existentes en la actualidad. En muchos casos, más de la mitad de una ciudad será añadida o renovada.

Los arquitectos brasileños se encuentran frente a un gran reto: superar la escasa demanda de servicios profesionales debido a la actual crisis económica que ha parado la construcción, y estar preparados para resolver la planificación y el diseño de la construcción de nuevas zonas urbanas de Brasil de esta nueva generación.

El Colegio de Arquitectos de Brasil (CBA) - colectivo compuesto por el Instituto de Arquitectos de Brasil (IAB), la Federación Nacional de Arquitectos (FNA), Asociación Brasileña de Arquitectura Empresas (AsBEA), Asociación Brasileña de Arquitectos Paisajistas (ABAP) y la Asociación Brasileña de Arquitectura y Planificación Urbana (ABEA) - propone algunas estrategias para mejorar el desarrollo arquitectónico del país. Por ejemplo, plantea la posibilidad de que los futuros candidatos a la alcaldía de las ciudades, antes de ser elegidos y para poder ser valorados, puedan disponer de una oferta de obras y proyectos a realizar, compuestas por estudios preliminares, anteproyectos, proyectos complementarios y presupuestos con especificaciones de todo el trabajo. "Sería un compromiso de transparencia en la administración pública y la mejora de la calidad de la obra, tiempo y coste, con un claro rechazo de los procedimientos que han proporcionado tanta corrupción en la realización de obras públicas", dijo el presidente de la IAB, Sergio Magalhaes.

La "Ley de Licitações (559/2013)" está en proyecto de revisión. Varios senadores remarcan la importancia de la elección, mediante licitación, de proyectos completos para las obras públicas, en su enmienda, el senador Fernando Bezerra dice, "creemos que es esencial para el desarrollo de la cultura y de la técnica de la arquitectura en Brasil que el gestor público

pueda tener la opción de licitar su proyecto en forma de concurso público ". El documento resalta que en la Unión Europea los concursos son obligatorios para la contratación de proyectos con valores superiores a 162.000 euros.

El texto actual de la ley conserva la posibilidad de hacer una oferta para las obras públicas por "contratación integrada". Es más, mantiene y amplía creando dos nuevas formas: la "contratación semi-integrada" y el "diálogo competitivo". Las tres, en la opinión de varias entidades del ámbito arquitectónico, son altamente perjudiciales para la calidad, el precio y el tiempo de las obras públicas. Son instrumentos de indefinición que conllevan sobreprecio y posibilitando elecciones no basadas en la calidad ni en el bien común, como se ha demostrado ampliamente en muchos escándalos.

A la mayoría de la población le parece incomprensible que el Senado insista en la promoción de instrumentos altamente perjudiciales para la calidad y el precio de las obras públicas, que fomentan la corrupción incluso afectando a los principales contratistas del país como los involucrados en la " lava-Jato "(importante asunto de corrupción pública). Es incomprensible todo después de las declaraciones del director del departamento de proyectos de la Odebrecht, una de las principales constructoras de Brasil. El director informó de sus operaciones en la compra de favores para la realización de leyes que beneficiarían la empresa, como las que regulan el "sistema brasileño de licitación". El proyecto de ley está en estos momentos en análisis de la Cámara de Representantes.

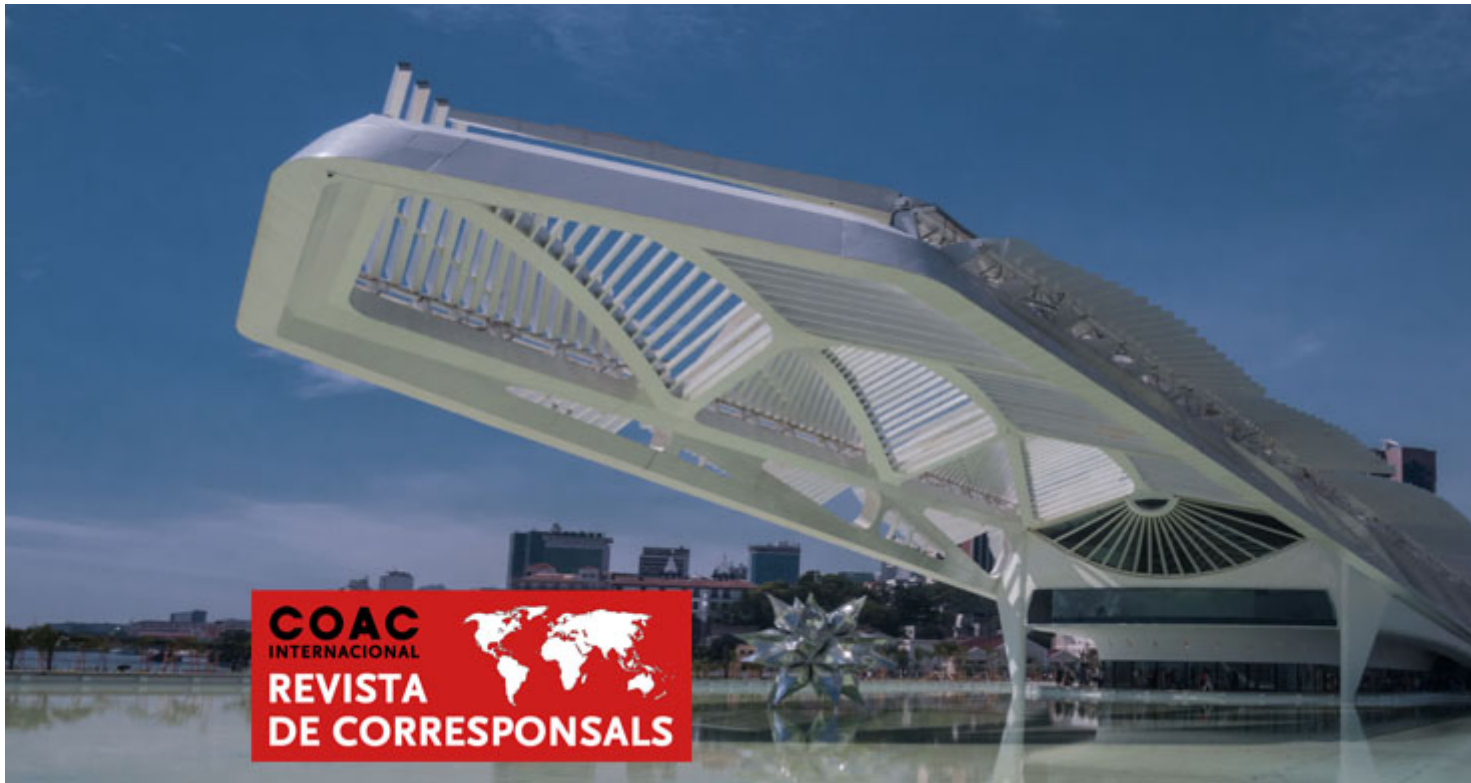
Los arquitectos brasileños están trabajando en esta realidad en transformación. Reclamando la responsabilidad del proceso, en diálogo con la sociedad que les ha dado la responsabilidad de pensar, diseñar y construir en Brasil. Lo que quieren es llegar a un nuevo tiempo profesional, para beneficio de la arquitectura y la ciudad. Para obtener ciudades más bonitas, más bien planeadas, más bien construidas y socialmente más justas.

Carles Arribas, arquitecto. Corresponsal del COAC en Río de Janeiro, Brasil

[Log in to post comments](#)[Català](#)

Tornar

Museo do Amanha 2016 © Carles Arribas

L'arquitectura i els arquitectes de Brasil, estan passant per un moment delicat ja sigui en l'àmbit privat o públic. Successives lleis han desvirtuat el paper del projecte com a categoria cultural autònoma. És habitual que les obres públiques siguin licitades sense projecte i que contractistes d'obres, a part de necessitar-los per construir, siguin contractats per projectar i dissenyar, això està afectant la qualitat de les obres realitzades amb fons públics. Sembla necessària la revisió d'aquestes lleis per tal de desenredar els processos de concessió de l'obra pública que faciliten l'ocultisme i les propines per tal d'accedir als projectes.

Però el país no para. Les previsions apunten que fins a finals de la dècada de 2030, Brasil construirà com mai s'havia construït abans. Més de 40 milions de llars s'afegiran als 66 milions existents a l'actualitat. En molts casos, més de la meitat de la ciutats seran afegides o

renovades.

Els arquitectes brasilers es troben enfront d'un gran repte: superar l'escassa demanda de serveis professionals degut a l'actual crisi econòmica que ha aturat la construcció, i estar preparats per resoldre la planificació i el disseny de la construcció de noves zones urbanes del Brasil d'aquesta nova generació.

El Col·legi d'Arquitectes del Brasil (CBA) - col·lectiu compost per l'Institut d'Arquitectes del Brasil (IAB), la Federació Nacional d'Arquitectes (FNA), Associació Brasileira d'Arquitectura Empresas (AsBEA), Associació Brasileira d'Arquitectes Paisatgistes (ABAP) i l'Associació Brasileira d'Arquitectura i Planificació Urbana (ABEA) ? proposa algunes estratègies per tal de millorar el desenvolupament arquitectònic del país. Per exemple, planteja la possibilitat que els futurs candidats a l'alcaldia de les ciutats, abans de ser elegits i per tal de poder ser valorats, puguin disposar d'una oferta d'obres i projectes a realitzar, compostes per estudis preliminars, avantprojectes, projectes complementaris i pressupostos amb especificacions de tot el treball. "Seria un compromís de transparència en l'administració pública i la millora de la qualitat de l'obra, temps i cost, amb un clar rebuig dels procediments que han proporcionat tanta corrupció en la realització d'obres públiques", va dir el president de la IAB, Sergio Magalhaes.

La ?Lei de Licitações (559/2013)? està en projecte de revisió. Diversos senadors remarquen la importància de l'elecció, mitjançant licitació, de projectes complets per a les obres públiques, en la seva esmena, el senador Fernando Bezerra diu, "creiem que és essencial per al desenvolupament de la cultura i de la tècnica de l'arquitectura al Brasil que el gestor públic pugui tenir l'opció de licitar el seu projecte en forma de concurs públic ". El document ressalta que en la Unió Europea els concursos són obligatoris per a la contractació de projectes amb valors superiors a 162.000 euros.

El text actual de la llei conserva la possibilitat de fer una oferta per a les obres públiques per "contractació integrada". Es més, manté i amplia creant dues noves formes: la " contractació semi-integrada" i el "diàleg competitiu". Totes tres, en la opinió de varies entitats de l'àmbit arquitectònic, són altament perjudicials per a la qualitat, el preu i el temps de les obres públiques. Són instruments d'indefinició que comporten sobrepreu i possibilitant eleccions no basades en la qualitat ni en el bé comú, com s'ha demostrat àmpliament en molts escàndols.

La majoria de la població li sembla incomprensible que el Senat insisteixi en la promoció d'instruments altament perjudicials per la qualitat i el preu de les obres públiques, que fomenten la corrupció fins i tot afectant als principals contractistes dels país com els involucrats en la ?Lava-Jato? (important afer de corrupció pública). És incomprensible sobretot després de les declaracions del director del departament de projectes de l'Odebrecht, una de les principals constructores del Brasil. El director va informar de les seves operacions en la compra de favors per a la realització de lleis que beneficiessin l'empresa, com les que regulen el "sistema brasiler de licitació". El projecte de llei està en aquests moments en anàlisi de la Cambra de Representants.

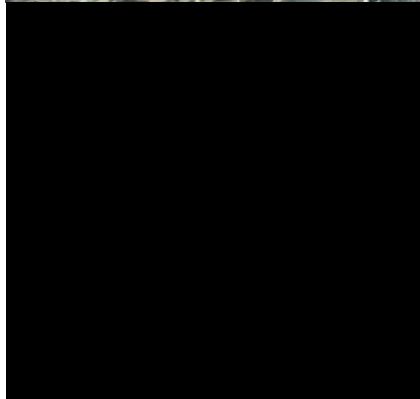
Els arquitectes brasilers estant treballant en aquesta realitat en transformació. Reclamant la responsabilitat del procés, en diàleg amb la societat que els ha donat la responsabilitat de pensar, dissenyar i construir a Brasil. El que volen és arribar a un nou temps professional, per a benefici de l'arquitectura i la ciutat. Per obtenir ciutats més boniques, més ben planejades, més ben construïdes i socialment més justes.

Carles Arribas, arquitecte. Corresponsal del COAC a Rio de Janeiro, Brasil

[Log in](#) to post comments [Español](#)

[Tornar](#)

Riad © Photo RNW.org

Los ingresos medios de una familia de Arabia Saudita son entre 1.500 y 2.000 euros aportados en la mayoría de casos únicamente por el hombre de la casa, ya que la mayor parte de mujeres no trabajan. Con ello se mantiene una casa, o un piso según la región, los gastos familiares (la educación y la salud son gratuitos), dos coches, una persona de servicio y, estirando mucho el salario, un chófer para las mujeres de la casa ya que no pueden conducir. Las personas solteras que trabajan viven en casa de los padres hasta que se casan, suelen disponer de todo su salario a menos que tengan que aportar en casa un porcentaje.

Desde hace unos 30 años, en Arabia Saudita, el Ministerio de Cultura e Información daba los permisos para actividades de entretenimiento. Pero estos permisos estaban filtrados por la

autoridad religiosa: la Policía para la Promoción de la Virtud y Prevención del Vicio. Esto se ha traducido en la limitación al entretenimiento bajo la excusa de que la cultura occidental destruirá las tradiciones y la cultura árabe alejando a la población del camino recto que, obviamente, es el religioso añadiendo que la población local no está interesada en este tipo de cultura. Mejor dicho, el ministerio no daba de permisos.

El hecho es que la cultura ha sido secuestrada por el poder religioso representado en un departamento del Ministerio de Interior, es decir, de la autoridad policial. La prohibición del entretenimiento engloba el cine, las representaciones, los conciertos, la música en general e incluso la educación en literatura occidental, filosofía o música. Las galerías de arte deben obtener un permiso especial para cada exposición y ésta es controlada por un departamento que la censura en cuanto haya algo que no entienden.

El estudio de la música está prohibido en la educación pública, así como la filosofía, y no se oye música ni a comercios ni restaurantes ni a cafés, excepto en contados lugares. El cine está prohibido, pero, por ejemplo, los aviones de Saudi Airlines se pueden ver películas convenientemente seleccionadas, cortadas y la piel de las mujeres difuminada, incluso los escotes de las hadas de Disney. Podemos ver gente matándose a tiros, pero no podemos ver un beso en la mejilla. Se dice bromeando que la película *Thelma & Louise*, road movie femenino, duraría aproximadamente 5 minutos en todos los cortes que deberían hacer para no mostrar mujeres conduciendo. Añadamos que la separación de sexos se ubica: los restaurantes o los cafés en las universidades y escuelas.

Actualmente Arabia Saudí es el máximo consumidor de vídeos YouTube per cápita del mundo, según Reuters 2013, y todo el mundo que puede está abonado a Netflix, servidor online de entretenimiento audiovisual: películas, series, documentales etc. También hay mucha gente que tiene una sala privada de cine en casa y que muchos árabes se reúnen para tocar el laúd y oír música a diario.

Con el cambio de monarca, la publicación del programa Vision 2030 ha abierto el 2016 la Autoridad General para el Entretenimiento y ha movido al poder religioso bajo el Ministerio de Cultura e Información, quitándole el poder policial que tenía. La Autoridad para el Entretenimiento tiene un presupuesto para atraer entretenimiento en el país, pagando a las empresas privadas que lo hacen, y ha conseguido llevar a Jeddah a Mohammed Abdu, "el artista de los árabes", ya Riad un concierto de jazz, después de 7 y 25 años sin conciertos respectivamente a las dos ciudades. La llegada del cine es inminente ya que la Autoridad apoya el Saudi Film Festival con algunos cines de nueva construcción que están cerrados a la espera de la autorización y muchos que aún están por construir. La excusa sobre el poco interés de la población local para estos eventos culturales es obviamente inconsistente si consideramos que las entradas se agotan el mismo día que se ponen a la venta y la reventa alcanza los 6.000 euros. El país está cambiando muy rápidamente.

¿Pero hasta ahora, los ciudadanos donde han encontrado entretenimiento? Fuera del país. Según el Banco Mundial - En cuanto al Turismo Internacional, los españoles se gastaron unos 15.500 millones de euros en el extranjero por turismo en 2014, unos 335 euros por habitante. En cambio, Arabia Saudí tuvo un gasto al mismo año de 23.000 millones a 700 euros por habitante.

A menudo vemos árabes alojados en los hoteles de lujo y comprando en tiendas caras y suponemos que todos son "ricos". El motivo por el que los árabes les gusta el lujo y el bling bling (la ostentación con objetos grandes y brillantes) podemos hablar otro día, pero si tenemos en cuenta la oferta de entretenimiento actual y las oportunidades de tener una vida

de ocio normal en Arabia Saudí, no debería extrañarnos que las familias ahorren una buena parte de su salario en concepto de viajes. Quién sabe cuándo será la próxima vez que podrán hacer todas las cosas que, para nosotros, los europeos, son "normales".

Jaime Torres, arquitecto. Corresponsal del COAC en Riad, Arabia Saudita. 30 de marzo 2017

[Log in to post comments](#)[Català](#)

[Tornar](#)

« [primer](#) [anterior](#) ? [80818283](#) **84** [85868788](#) ? [següent](#) [últim](#) »

[more](#)

Copyright@ Col·legi d'Arquitectes de Catalunya :
<https://www.arquitectes.cat/en/Internacional?page=83>